



Poslovno udruženje komunalnih preduzeća **KOMDEL**

**Beograd, Branka Krsmanovića br. 13**

Tel/Fax: 011 2402 098, Tel: 011 2400 227

E-mail: [komdel@ttigroup.co.rs](mailto:komdel@ttigroup.co.rs) [www.ttigroup.co.rs](http://www.ttigroup.co.rs)

Stručna služba: **TTI Group d.o.o.** Beograd

**Beograd, decembar 2018. godine**

**INFORMACIJA 33**

## **BELEŠKA SA POSETE UDRUŽENJU KOMUNALNIH PREDUZEĆA IZ FEDERACIJE BIH**

U periodu od 14-tog do 16-tog novembra 2018. godine, u okviru saradnje KOMDEL-a sa srodnim udruženjem komunalnih preduzeća, organizovano je studijsko putovanje u Sarajevo. Programom posete obuhvaćeni su obilasci (1) sarajevske sanitарне deponije komunalnog otpada, (2) postrojenja za prečišćavanje otpadnih voda za grad Sarajevo, kao i (3) upoznavanje sa radom gradskog preduzeća zaduženog za distribuciju gasa. Poseta je iskorišćena i za neposredan susret i razmenu iskustava sa predstavnicima srodnog Udruženja iz Federacije BiH koje je, pored izuzetno srdačnog dočeka i prijema, preko svoje mreže, obezbedilo punu i kvalitetnu logističku podršku.

U delegaciji KOMDEL-a ovog puta su bili predstavnici JKP Šumadija iz Kragujevca, JKP Medijana iz Niša, JKP Vidrak iz Valjeva, JKP Komrad iz Vranja, JKP Komunalije iz Sremske Mitrovice, pridružne članice iz redova prateće privrede Nova oprema i Alegrina iz Novog Sada, kao i predstavnik Stručne službe KOMDEL-a.

Posle kraće posete komunalnom preduzeću Rad iz Sarajeva, direktor ovog preduzeća i Predsednik Udruženja iz BiH, gospodin Selim Babić sa sardnicima, organizovao je i omogućio posetu gradskoj deponiji koja je u potpunosti sanirana i koja ima sve karakteristike kontrolisane i ekološki bezbedne sanitарne deponije.



Levo, susret u JP Rad, desno – upoznavanje sa aktivnostima na gradskoj deponiji



Geneza deponije u Sarajevu – od sanacije smetlišta do savremene sanitарne deponije

U kompleksu gradske deponije u dužem periodu funkcioniše centar za separaciju ambalažnog otpada, a odnedavno je pušteno u rad reciklažno dvorište u kome će građani Sarajeva uskoro odlagati frakcije koje spadaju u posebne tokove otpada uključujući i otpadna ulja.



*Pogled na Reciklažno dvorište i liniju za selekciju ambalažnog otpada*

U nastavku, delegacija KOMDEL-a posetila je gradsko preduzeće koje snabdeva gasom domaćinstva i industrijska postrojenja priključena na gasovodnu mrežu uključujući i gradsku toplanu. Upotreba "čiste energije" u Sarajevu u kome zbog specifičnog položaja neprestano preti opasnost od zagađenja vazduha, od posebnog je značaja, a utisak je da je ovo preduzeće organizaciono i tehnološki potpuno spremno da odgovori svim izazovima.



*Reči dobrodošlice direktora i upoznavanje sa najsavremenijom laboratorijom za ispitivanje uređaja za merenje potrošnje gase*

U Sarajevu se najveći deo otpadnih voda pre ispuštanja u recipijent prečišćava u gradskom postrojenju koje je izgrađeno još u prvoj polovini osamdesetih kada su u ovom gradu održavane zimske Olimpijske igre. Posle perioda u kome je sistem zapušten i praktično bio van funkcije, pre nekoliko godina postrojenje je u potpunosti rekonstruisano i revitalizованo. Danas se na njemu vrši primarno i tercijalno prečišćavanje, a prečišćena voda na izlazu, po karakteristikama zadovoljava sve ekološke zahteve u skladu sa lokalnim zakonodavstvom i EU standardima.

U procesu prečišćavanja izdvaja se i aktivno koristi bio gas koji se kogeneriše u električnu energiju, a otpadni mulj se prerađuje i kao inertan materijal odlaže na gradsku sanitarnu deponiju.



*Proces prečišćavanja otpadnih voda se prati u automatizovanom komandnom centru*

Susret sa kolegama iz FBiH protekao je u izuzetno dobroj i srdačnoj atmosferi, ali je rezultirao i sa konkretnim dogovorima oko dalje saradnje. U toku decembra ove godine i zvanično će da otpočne realizacija prekograničnog projekta u kome su partneri sarajevski JP Rad i JKP Vidrak iz Valjeva. U toku naredne godine najavljen je poseta kolega iz BiH Srbiji, a preliminarno je dogovoren da predstavnici KOMDEL-a uzmu aktivno učešće na regionalnoj konferenciji o upravljanju otpadom planiranoj za prvu polovicu 2019. godine.



*Među komunalcima nema tajni – Detalj sa sastanka održanog na Ilidži*

Posle oficijelnog dela, bilo je prilike i za neformalno druženje, a domaćini su gostima iz KOMDEL-a omogućili da vide i neke turističke sadržaje i oseće kako na delu izgleda tradicionalna sarajevska gostoljubivost.